

Skovlandbrugssystemer i England inspirerer

England har et klima, der kan sammenlignes med det danske, og samtidig har England mange vel-etablerede skovlandbrugssystemer, der kan give inspiration til den videre udvikling af skovlandbrug i Danmark. På en studietur til England så Innovationscenter for Økologisk Landbrug eksempler på, hvordan biodiversiteten kan sættes i fokus i skovlandbrug.

Afgrøder i baner

De såkaldte alley cropping-systemer, hvor der enten dyrkes traditionelle landbrugsafgrøder, eller hvor der går græssende dyr mellem rækker af træer og buske, er udbredt i England. Træerne vælges med fokus på at sikre høj biodiversitet. En af bedrifterne, vi besøgte, har rækker med pæretræer, el og pil, hvor der går græssende malkekvæg mellem træerækkerne. På en anden bedrift dyrker de enårige afgrøder mellem træerne, da træerne er mindre, og

Foto: Laura Attrup Bille

her går køerne under træerne. For at skabe optimale betingelser for biodiversiteten har de etableret en divers blanding af græs og blomstrende urter mellem træerne. På en tredje bedrift dyrkede de afgrøder i en 8-årig rotation mellem træerækkerne.

Spredte træer

Et silvopastoralt system med træer plantet i runde formationer samt

enlige træer og græssende køer giver mulighed for høj dyrevelfærd. Samtidig beskytter træerne mod ekstremt vejr og giver mulighed for en høj grad af biodiversitet.

På studieturen besøgte vi også et plantagesystem med over 400 arter af frugttræer og plads til græssende dyr, og en skovhave med frugt, bær og nødder, som blev afsat i restaurant og gårdbutik.

Stor tilslutning til kursus i skovlandbrug

I september mødte en stor flok entusiastiske landmænd op syd for Aarhus for at tilbringe tre dage sammen på AMU-kurset ”Skovlandbrug”. Kurset er udviklet af Innovationscenter for Økologisk Landbrug og afviklet i samarbejde med Herningsholm Erhvervsskole og Gymnasier og Jordbrugets UddannelsesCenter.

Kursisterne kunne tage derfra med hver sit udkast til et design og en plan for skovlandbrug på egen bedrift. Kurset er et resultat af, at vi ser et behov for at formidle praksisnær viden til en voksende gruppe af landmænd, der ofte ikke er en del af den etablerede rådgivningstjeneste. Kurset gentages på et senere tidspunkt.

Kurset bestod af praksisnær undervisning i:

- Planlægning og strategi
- Valg af træer og buske
- Integration med husdyr og afgrøder
- Etablering, drift og vedligehold
- Regler og tilskud
- Økonomi og afsætning

Giv nyttedyrene 10-20 % af landskabet

Nyttedyr er dyr, som på den ene eller den anden måde gavner din produktion. De bestøver afgrøder, bekæmper skadedyr og forbedrer jorden. For at gøre gavn på ejendommen skal de have gode levevilkår. Gode levevilkår sikrer, at nyttedyrene kan gennemføre deres livscyklus og være til stede i et område. Det kan f.eks. være i form af føde til både voksne og unger, vand, ly og læ samt muligheder for at bygge rede og formere sig.

Placering og udformning har betydning

På landskabsplan er det vigtigt, at der er arealer nok, som opfylder

nyttedyrenes behov. Arealerne kan være levende hegn, markveje, uproduktive hjørner og kanter samt permanente græsarealer. Forskningen anbefaler, at 10-20 % af ejendommen består af disse arealer for at sikre gode levevilkår. Arealernes form og dimension kan tilpasses, så de gavner nyttedyrene bedst muligt, og så de samtidig passer ind i markdriften.

Løbebiller, som er glubske rovdyr på markens skadedyr, flytter sig sjældent længere end ca. 75 meter ind i marken fra et naturareal. Derfor vil lange, relativt smalle markblokke opdelt af naturarealer tilgode se løbebiller og andre nyttedyr.

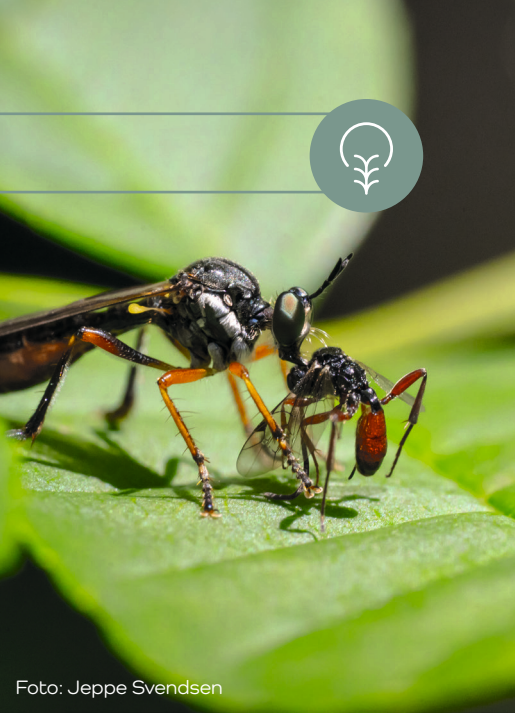

Foto: Jeppe Svendsen

Anbefalinger

- Afsæt 10-20 % af arealet til biodiversitet.
- Placer naturelementerne strategisk.

Ny guide på vej til naturindsats

Har du mere end 8 % permanent græs?

Det er et af de spørgsmål, som landmænd møder i en kommende guide om naturindsatser. Der er nemlig ofte tvivl om, hvilke indsatser der gavner naturen mest, og hvordan de skal prioriteres. Derfor vil vi gøre anbefalinger for naturindsatser i landbrugslandet og prioriteringen af dem mere overskuelige.

Vi udvikler en guide, der kan hjælpe dig med at træffe beslutninger om effektive naturindsatser på din ejendom.

Et af de første skridt er ejendommens procentvise fordeling af arealtype

perne:

- Omdriftsareal
- Permanent græs
- Faste landskabselementer

Når fordelingen er på plads, kan arealernes form og størrelse justeres og kvaliteten forbedres. I guiden samler vi viden ét sted, så vejledninger, artikler, videoer etc. er let tilgængelige.

En prototype af guiden blev afprøvet på Økologikongressen 2025, og tilbagemeldingerne bruges i det videre arbejde.

Guiden forventes klar i 2026.

in

Følg os på
LinkedIn

Scan QR-koden med
din mobil eller tablet